

15de ZITTING.

ZITTING VAN DONDERDAG 9 DECEMBER 1819. (1)

(GEOPEND TEN 12 URE.)

Ingekomen: Koninklijk besluit betreffende het aanvragen en verleen van ontslag door leden der Kamer; — Uitgebracht centraal verslag wegens het wets-ontwerp tot opheffing van het Hoog-Geregtshof van Financiën en Zeezaken; bepaling van den dag der beraadslaging; — Voorstel ingediend door de heeren van Wickevoort Crommelin, de Melotte d'Envoz, Surmont de Volsberghe en de Jonge, betreffende de wijze van behandeling van het ontwerp van het Burgerlijk Wetboek; — Ingekomen: Verzoekschriften; aanvulling der Commissie voor de adressen.

Voorzitter, de heer **van Markel Bouwer**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 79 leden, te weten, de heeren:

Cuypers, Camper, van Heyden Reynestein, A. G. Verheijen, Liefmans, Duvelaer van de Spiegel, du Bus, Hennequin, de Jonge, Fontein Verschuur, van Sytzama, de Serret, Maréchal, Cornet de Grez, de Langhe, Dumont, Gendebien, Estrix, van Hees, Ingenhouz, van Tuyl van Serooskerken van Heeze en Leende, Pestere van Cattenbroek, Trentesaux, Duchastel, de Melotte d'Envoz, de Snellinck, de Hemricourt de Ramioul, Mesmaekers, Geradon, Fabry Longrée, Troije, Tinant, Metelkamp, Kemper, van der Kemp, van Suchtelen tot de Haere, van Lochteren Stakebrand, Bijleveld, Serruys, de Stockhem, van Utenhove van Heemstede, van Alphen, Meeus, Rosier, Sandberg van Essenburg, van Heerdt tot Eversberg, van Randwijck van Rossem, van Aefferden, van den Hove, Huytens Kerremans, Collot d'Escury van Heinenoord, Boeyé Pascal, Huyssen van Kattendyke, de Moreau de Bioul, Clifford, Collard, Reyphins, van de Poll, Goelens, A. J. J. H. Verheijen, P. Tack, van Kessel, de le Vielleuze, Groeninx van Zoelen van Ridderkerk, Della Faille d'Huyssse, Dedel, van Bommel, van Wassenaer Pancras, van de Male de Nijs, Surmont de Volsberghe, Dotrengé, de la Motte Baraffe de Lesdain, Vilain XIII, Jarges, Faber, van Heeckeren tot Kell, van Wickevoort Crommelin, van Lijnden van Hoevelaken en van Eysinga.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

(1) Dit verslag is opgemaakt, naar 1°. de *Officiële Notulen* van het gebeurde op dezen dag; 2°. *Nederlandsche Staats-Courant* n°. 291; 3°. *'s Gravenhaagsche Courant* n°. 148, 151; 4°. *Rotterdamsche Courant* n°. 148; 5°. *Stuart's Jaarboeken* 1819, I, bl. 216; 6°. *Journal Général des Pays-Bas* n°. 438; 7°. *l'Oracle* n°. 346; 8°. *Journal constitutionnel, commercial et littéraire de la province d'Anvers* n°. 347; 9°. *Journal de Gand* n°. 347; 10°. *Gazette de Liège* n°. 2094; 11°. *le Frai Libéral* n°. 348.

De **Voorzitter** berigt, dat is ingekomen eene missive van den Staatsraad belast met de directie der Staats-Secretarie, dd. 8 December uit 's Gravenhage, daarbij tot informatie der Kamer inzeggende een Koninklijk besluit, houdende bepalingen omtrent de wijze hoedanig de leden der beide Kamers van de Staten-Generaal, welke als zoodanig zitting genomen en hunne waardigheid aanvaard hebben, hun ontslag zullen kunnen verzoeken, en dit ontslag aangenomen zal kunnen worden.

De **Voorzitter** stelt voor, dit besluit voor kennisgeving aan te nemen. (1)

De heer **Gendebien** is van gevoelen, dat, daar dit besluit over zaken de Grondwet betreffende, handelt, en daarbij de betrekkingen tusschen den Koning en de Kamer worden geregeld, het aan het onderzoek der Afdeelingen behoort te worden verzonden, ten einde te onderzoeken of de uitvoerende magt hierin ook hare bevoegdheid niet is te buiten gegaan.

De **Voorzitter** zegt van van oordeel te zijn, dat, zoo eenig lid der Kamer daarin den grond tot het doen van eenig voorstel meent te vinden, het dezen ten alle tijde vrij staan zal dit te doen.

De heer **Liefmans** verklaart van oordeel te zijn, dat in het onderhavig geval er geen sprake kan zijn van verzending naar de Afdeelingen; daar, zijns inziens, de Kamer geen recht heeft om over een besluit des Konings te beslissen, dat deze wel aan de vertegenwoordiging wil mededeelen; maar dat, indien er leden zijn, die mogten meenen dat deze beschikking in strijd met de Grondwet was, zij alsdan dienaangaande een voorstel zouden kunnen en behooren in te dienen.

De **Voorzitter** herhaalt zijn voorstel, om het besluit voor kennisgeving aan te nemen, en tevens om het te doen drukken en ronddeelen.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

De **Voorzitter** geeft te kennen, dat de Centrale Afdeeling met haar *Verslag* gereed is omtrent het wets-ontwerp betreffende de opheffing van het Hoog-Geregtshof van Financiën en Zeezaken.

Van den inhoud van dit *Verslag* wordt aan de Kamer mededeeling gedaan. (2)

De **Voorzitter** stelt voor, de beraadslagingen over het bedoelde ontwerp van wet onmiddellijk te openen. (3)

De heer **Sandberg van Essenburg** zegt dat het hem voorkomt, dat men als een vasten regel moet aannemen, nooit de deliberation over eene project-wet dadelijk op het rapport der Centrale Sectie te laten volgen. Hij verzet er zich tegen, dat voor ditmaal, ingevolge de propositie van den President, de wet dadelijk zal worden bediscutueerd; en meent dat men nooit uit het oog moet verliezen, dat, hetgeen heden eene enkele daadzaak is, morgen reeds als een voorbeeld, en overmorgen als een vast aangenomen stelsel kan worden aangevoerd; en ieder bespeurt ligtelijk, welke abuizen uit zoodanige onverwachte en verhaaste deliberation zullen kunnen ontstaan.

De heer **Dotrengé** zegt van een ander gevoelen te zijn, en doet het voorstel om het verslag te doen drukken en ronddeelen, en den dag der beraadslaging nader vast te stellen.

De **Voorzitter** stelt, naar aanleiding van het gesprokene, voor

(1) Het voorstel des Voorzitters heeft eene woordenwisseling uitgelokt, die niet in de *Officiële Notulen* noch in de *Nederlandsche Staats-Courant* vermeld wordt; maar die hierboven wordt medegedeeld naar aanleiding van het opgegevene in *Journal Général des Pays-Bas* n°. 438; *le Frai Libéral* n°. 348; *'s Gravenhaagsche Courant* n°. 148, enz.

(2) Zie dit verslag in de *Bijlagen* onder n°. III, en in de aldaar op blz. 10 vermelde bronnen.

(3) Het voorstel des Voorzitters tot behandeling van het wets-ontwerp betreffende de opheffing van het Hoog-Geregtshof van Financiën en Zeezaken in de zitting van heden, lokte eene korte woordenwisseling uit, waarvan in de *Officiële Notulen* niet wordt gewaagd, maar wel in de *Nederlandsche Staats-Courant* n°. 292, *Journal Général des Pays-Bas* n°. 438, enz.

13DE ZITTING. — 9 DECEMBER.

Mededeeling van ingekomen stukken.

om het verslag te doen drukken en ronddeelen, en het wetsontwerp te behandelen op Woensdag den 15den dezer.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

De **Voorzitter** deelt verder mede dat de heeren van Wickevoort Crommelin, Surmont de Volsberghe, de Jonge en de Melotte d'Envoz, zich, naar aanleiding van het reglement, aangemeld hebben tot het doen van een voorstel. Dit voorstel strekt tot het benoemen, op de daarbij omschreven wijze, van eene Commissie van veertien zaakkundige leden dezer Kamer, zeven uit de Noordelijke en zeven uit de Zuidelijke Provinciën, om, met de Commissie van wege het Gouvernement belast met de redactie der ontwerpen van wetboeken, zoo over de reeds bij de Kamer ingekomen, als nog verder aan dezelve in te zenden gedeelten dier wetboeken, vooraf te confereren, en telkens van derzelver bekomen inlichtingen, enz., aan de Afdeelingen verslag te doen, ten einde alzoo de beraadslagingen en het onderzoek in de Section vóór te lichten. (1)

De heeren **de Jonge** en **de Melotte d'Envoz** deelen den inhoud van dit besluit aan de Vergadering mede, de eerste in de Nederduitsche de laatste in de Fransche taal.

De heer **Dotrenge** doet opmerken, dat, om het werk dezer

Commissie te verligten, ieder Voorzitter der Afdeeling aan haar moest toezenden een beknopt verslag van alles wat aldaar verhandeld werd, met betrekking tot de bedoelde en in de Afdeeling reeds in onderzoek zijnde wets-ontwerpen. (1)

De **Voorzitter** stelt voor, het voorstel der heeren van Wickevoort Crommelin en drie leden naar de Afdeelingen te verzenden.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

De **Voorzitter** deelt mede dat zijn ingekomen:

een adres van van der Gracht en anderen, verzoekende de liquidatie eener hun toebehoorende schuldvordering ten laste van het voormalig Gouvernement der Oostenrijksche Nederlanden;

een adres van Coudere en Brants en andere zeehandelaren en kooplieden in wijnen en binnen- en buitenlandsch gedistilleerd, te Amsterdam, houdende bezwaren tegen het bestaande stelsel van accijnsen.

Deze adressen zullen worden verzonden naar de Commissie voor de Verzoekschriften, aan welke Commissie door den Voorzitter wordt toegevoegd de heer Cuypers.

De Vergadering wordt daarop gescheiden tot Woensdag den 15den December.

(1) Deze opmerking van den heer Dotrenge komt voor in *Gazette de Liège* n°. 2094; *Journal constitutionnel, commercial et littéraire de la province d'Anvers* n°. 347; *Journal de Gand* n°. 347.

(1) Zie *Nederlandsche Staats-Courant* n°. 291.